

PRO BONO

Október/2021

1. ZÁKON O MECHANIZME NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

Pandémia a s ňou súvisiace spoločenské reštrikcie so sebou priniesli aj nezanedbateľné ekonomické problémy. Európska komisia sa prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti snaží zabezpečiť podporu investícií a reforiem v jednotlivých členských štátoch Európskej únie a to s cieľom obnoviť európsku ekonomiku a urobiť ju viac odolnou na krízy rôzneho charakteru.

2. NOVELA TRESTNÉHO ZÁKONA

Zákonodarná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky priniesla aj zmeny v oblasti postihovania neoprávneného zaobchádzania s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom (ďalej aj „LAHU“) a sprísnenie postihovania neoprávneného zaobchádzania s LAHU s cieľom posilnenia prevencie a ochrany obyvateľov pred závažnou trestnou činnosťou v súvislosti s neoprávneným zaobchádzaním s LAHU.

3. ZÁKON O VÝZNAMNÝCH INVESTÍCIÁCH

Na jeseň sa Národná rada Slovenskej republiky nevyhla ani problematike vydávania osvedčení o významných investíciách. Významnú investíciu možno pri tom chápať ako investičný projekt, realizovaný právnickou osobou, ktorej zakladateľom je štát, vyšší územný celok alebo obec, ak o tomto investičnom projekte rozhodla vláda Slovenskej republiky ako o projekte, ktorý je vo verejnom záujme.

4. ZÁKON O NÁRODNOM INŠTITÚTE PRE HODNOTU A TECHNOLOGIE V ZDRAVOTNÍCTVE

Novinkou v oblasti zdravotníctva je vznik Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve, ktorého cieľom má byť riešenie poradenských úloh spojených s hodnotením technológií vchádzajúcich do kategorizačného procesu a tiež riešenie otázok kvality, efektívnosti a udržateľnosti zdravotnej starostlivosti.

5. NOVELA ZÁKONA O PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOV NA KOMPENZÁCIU ŤŽP

Národná rada Slovenskej republiky sa v tomto legislatívnom období snaží vysporiadať aj so situáciami, v ktorých môže dochádzať k nespravodlivému odopieraniu prístupu fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím k príspevku, predstavujúcemu kompenzáciu takéhoto fyzického znevýhodnenia týchto osôb.

6. NOVELA ZÁKONA O ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Zmien sa v poslednom období dočkala aj oblasť ochrany životné prostredia, konkrétne naplnenie snáh o elimináciu negatívnych vplyvov, pramieniacich zo spracovania rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky.

ZÁKON O MECHANIZME NA PODPORU OBNOVY A ODOLNOSTI

Pandémia a s ňou súvisiace spoločenské reštrikcie so sebou priniesli aj nezanedbateľné ekonomické problémy. Európska komisia sa prostredníctvom Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti snaží zabezpečiť podporu investícií a reforiem v jednotlivých členských štátoch Európskej únie a to s cieľom obnoviť európsku ekonomiku a urobiť ju viac odolnou na krízy rôzneho charakteru.

Dňa **24. septembra 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **368/2021** Z. z. o mechanizme na podporu obnovy a odolnosti (ďalej len „zákon o mechanizme podpory“) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. V dôsledku prijatia zákona o mechanizme podpory dochádza k zmenám alebo doplneniam aj v nasledujúcich právnych predpisoch: **(A)** zákon č. **213/1997** Z. z. o neziskových organizáciách poskytujúcich všeobecne prospešné služby v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o NO“), **(B)** zákon č. **575/2001** Z. z. o organizácii činnosti vlády a organizácii ústrednej štátnej správy v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o organizácii činnosti vlády“), **(C)** zákon č. **523/2004** Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o rozpočtových pravidlách“), **(D)** zákon č. **203/2011** Z. z. o kolektívnom investovaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o kolektívnom investovaní“), **(E)** zákon č. **374/2014** Z. z. o pohľadávkach štátu a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o pohľadávkach štátu“) a **(F)** zákon č. **357/2015** Z. z. o finančnej kontrole a audite a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o finančnej kontrole“).

→ Ciel' zákona

V zmysle dôvodovej správy k zákonu o mechanizme podpory sa slovenská a európska ekonomika prepadla v dôsledku pandémie do krízy.

Strednodobé a dlhodobé následky krízy budú závisieť od toho, ako rýchlo sa ekonomiky členských štátov spamätajú z krízy, čo zase závisí od fiškálneho priestoru, ktorý majú členské štáty k dispozícii na prijatie opatrení na zmiernenie sociálneho a ekonomického vývoja dopadu krízy a na odolnosť ich ekonomík. Aj z týchto dôvodov Európska komisia navrhla vytvorenie Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, čo je celoeurópsky program, v rámci ktorého budú z rozpočtu Európskej únie (ďalej len „EÚ“) podporené investície a reformy v členských štátoch. Tieto reformy a investície musia byť zamerané na riešenie štrukturálnych slabostí ekonomík a na posilnenie ich odolnosti a sú preto nevyhnutné na to, aby sa ekonomiky vrátili na cestu udržateľného oživenia a zabránilo sa ďalšiemu prehlbovaniu rozdielov v EÚ.

Vzhľadom na obsahovú rozsiahlosť vlastného textu zákona o mechanizme podpory prinášame v tomto príspevku prehľad jeho najdôležitejších ustanovení a odkazujeme aj na plné znenie zákona o mechanizme podpory, zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

Úvodom prináša zákon o mechanizme podpory predovšetkým vymedzenie **(A) základných pojmov, (B) predmetu zákona** o mechanizme podpory a **(C) pôsobnosti orgánov** na úseku mechanizmu podpory obnovy a odolnosti (ustanovenia **§ 1 až § 7** zákona o mechanizme podpory).

→ Predmet zákona

Predmetom zákona o mechanizme podpory je právna úprava otázok a právnych vzťahov, postupov a procesov, ktoré vznikajú pri implementácii plánu obnovy a odolnosti v Slovenskej republike (ďalej len „plán obnovy a odolnosti“) s dôrazom na vytváranie podmienok pre efektívnu, účinnú a transparentnú koordináciu, riadenie, vykonávanie a kontrolu vykonávania mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (ustanovenie **§ 1** zákona o mechanizme podpory).

Z pohľadu vymedzenia **základných pojmov** je potrebné podotknúť, že niektoré pojmy odkazujú priamo na text nariadenia Európskeho parlamentu a Rady **2021/241** o zriadení Mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, v ktorom sú ich definície obsiahnuté, prípadne na iné nariadenia EÚ. **Vykonávaním mechanizmu** sa chápe činnosť pri takých investíciách a reformách, ktoré sú financované prostriedkami mechanizmu. Ide teda o užší pojem ako vykonávanie plánu obnovy a odolnosti. Činnosť zahrnutá v pláne obnovy a odolnosti, ktorá je financovaná prostriedkami z mechanizmu v rámci vykonávania mechanizmu je investíciou. Zároveň sú definované **prostriedky mechanizmu, systém implementácie mechanizmu, finančný nástroj a nezrovnalosti**. Pri definícii nezrovnalosti bolo treba zaviesť novú definíciu na národnej úrovni, nakoľko na rozdiel od programov zdieľaného riadenia tento mechanizmus nemal definovanú nezrovnalosť v európskej legislatíve, avšak Európska komisia od členských štátoch riešenie a nápravu nezrovnalostí požaduje (ustanovenie **§ 2** zákona o mechanizme podpory).

Z pohľadu **pôsobnosti orgánov** v oblasti mechanizmu podpory a odolnosti zákon o mechanizme podpory upravuje pôsobnosť a úlohy **(A) Vlády Slovenskej republiky** (ustanovenie **§ 3** zákona o mechanizme podpory), **(B) Národnej implementačnej a koordinačnej autority** (ustanovenie **§ 4** zákona o mechanizme podpory), **(C) vykonávateľa** - ústredný orgán štátnej správy určený Vládou Slovenskej republiky, ktorý zodpovedá za realizáciu investície alebo realizáciu reformy v súlade s plánom obnovy vrátane plnenia a dosahovania mílnikov a cieľov (ďalej len „Vykonávateľ“) (ustanovenie **§ 5** zákona o mechanizme podpory), **(D) sprostredkovateľa** - ústredný orgán štátnej správy, štátna rozpočtová organizácia, štátna príspevková organizácia, vyšší územný celok, obec alebo iná právnická osoba, ktorá je na základe písomného poverenia vykonávateľa poverená plnením časti úloh vykonávateľa a ktorá má odborné, personálne a materiálne predpoklady na plnenie týchto úloh (ďalej len „Sprostredkovateľ“) (ustanovenie **§ 6** zákona o mechanizme podpory) a **(E) orgánu zabezpečujúceho ochranu finančných záujmov EÚ** - Úrad vlády Slovenskej republiky (ustanovenie **§ 7** zákona o mechanizme podpory).

Samotný **proces vykonávania plánu obnovy** je predmetom úpravy ustanovení **§ 8 až § 11** zákona

o mechanizme podpory. Súčasťou vykonávania plánu obnovy je **vládný audit**. Koordinovanie a centrálné plánovanie výkonu vládnych auditov pri vykonávaní plánu obnovy a odolnosti je úlohou Ministerstva financií Slovenskej republiky. Samotný výkon vládnych auditov Ministerstvo financií Slovenskej republiky zabezpečuje prostredníctvom svojich administratívnych kapacít, administratívnych kapacít Úradu vládneho auditu alebo inej právnickej osoby (ustanovenie **§ 8** zákona o mechanizme podpory).

Dôležitou súčasťou vykonávania plánu obnovy sú aj **rozpočtové pravidlá** mechanizmu podpory. Ustanovuje sa, že z prostriedkov mechanizmu sa v štátnom rozpočte rozpočtujú príslušné výdavky na realizáciu investícií a reforiem zahrnutých do plánu obnovy a odolnosti. Vykonávateľ rozpočtované prostriedky mechanizmu na výdavkovom účte sám používa alebo sa ich poskytuje prijímateľom. Prostriedky poskytnuté Slovenskej republike z EÚ na samostatný účet národnej implementačnej a koordinačnej autority sa postupne prevádzajú do príjmov štátneho rozpočtu Slovenskej republiky, a to vždy po dohode medzi národnou implementačnou a koordinačnou autoritou a Ministerstvom financií Slovenskej republiky. Z týchto prostriedkov sa zabezpečuje krytie výdavkov súvisiacich s vykonávaním plánu obnovy a odolnosti (ustanovenie **§ 9** zákona o mechanizme podpory).

→ Krízové opatrenia

Právnu úpravu **krízových opatrení** ako jedného z inštitútov dohľadu národnej implementačnej a koordinačnej autority nad vykonávaním plánu obnovy a odolnosti predstavuje ustanovenie **§ 10** zákona o mechanizme podpory. Po novom sa tak ustanovuje možnosť zaviesť krízové opatrenia, ktorých cieľom je napomôcť Vykonávateľovi v riadnej implementácii investície alebo reformy, ak hrozí, že investícia alebo reforma nebude implementovaná v stanovenej lehote, účele alebo rozsahu. Krízové opatrenia spočívajú napríklad v povinnosti plniť určité opatrenia, vykonať určité úkony, strpieť intenzívnejší dohľad národnej implementačnej a koordinačnej autority alebo podávať informácie a správy Vláde Slovenskej republiky alebo predsedovi Vlády Slovenskej republiky. Krízové opatrenia navrhuje národná implementačná a koordinačná autorita po

predchádzajúcej diskusii s Vykonávateľom a schvaľuje ich Vláda Slovenskej republiky. Každé opatrenie, jeho časový harmonogram, ako aj lehota splnenia, musí byť najprv prerokované s dotknutým Vykonávateľom. Plnenie krízových opatrení vyhodnocuje národná implementačná a koordinačná autorita. Ak tá zistí, že sa situácia v implementácii investície alebo reformy dostala do žiadúceho stavu, pripraví návrh na ukončenie uplatňovania krízových opatrení. Ak národná implementačná a koordinačná autorita zistí, že sa situácia v oblasti implementácie investície alebo reformy nezlepšila, pripraví návrh nových krízových opatrení, alebo návrh na zmenu už zavedených krízových opatrení. Tieto návrhy schvaľuje Vláda Slovenskej republiky na návrh národnej implementačnej a koordinačnej autority (ustanovenie § 10 zákona o mechanizme podpory).

→ Informačný a monitorovací systém

Súčasťou procesu vykonávania plánu obnovy je aj **Informačný a monitorovací systém** plánu obnovy. Zákonom o mechanizme podpory sa zavádza informačný a monitorovací systém pre plán obnovy a odolnosti, ktorý spravuje národná implementačná a koordinačná autorita a definuje sa jeho obsah. Pre subjekty zapojené do vykonávania plánu obnovy a odolnosti sa ustanovuje povinnosť pravidelne evidovať a aktualizovať údaje o vykonávaní plánu obnovy a odolnosti a využívaní prostriedkov mechanizmu, na základe ktorých je možné poskytovať aktuálny prehľad o fyzickom a finančnom stave implementácie plánu obnovy a odolnosti (ustanovenie § 11 zákona o mechanizme podpory).

Smerodajnými z pohľadu **poskytovania prostriedkov** mechanizmu podpory sú ustanovenia § 12 až § 20 zákona o mechanizme podpory, ktoré upravujú (A) **všeobecné ustanovenia o poskytovaní prostriedkov mechanizmu** (ustanovenie § 12 zákona o mechanizme podpory), (B) **spoločné ustanovenia o poskytovaní prostriedkov mechanizmu** (ustanovenie § 13 zákona o mechanizme podpory), (C) **poskytovanie prostriedkov mechanizmu nenávratným spôsobom** (ustanovenie § 14 zákona o mechanizme podpory), (D) **výzvu** (ustanovenie § 15 zákona o mechanizme podpory), (E) **žiadost' o prostriedky** (ustanovenie § 16 zákona o mechanizme podpory), (F) **námietky** (ustanovenie § 17 zákona

o mechanizme podpory), (G) **poskytovanie prostriedkov mechanizmu návratným spôsobom** (ustanovenie § 18 zákona o mechanizme podpory), (H) **zmluvu o financovaní finančného nástroja** (ustanovenie § 19 zákona o mechanizme podpory) a (I) **zmluvu s finančným sprostredkovateľom** (ustanovenie § 20 zákona o mechanizme podpory).

Zákon o mechanizme podpory sa ďalej zaoberá aj **finančnými vzťahmi a ich vysporiadaním**. Na právnom základe inštitútu **finančnej opravy** vzniká povinnosť vrátiť alebo viazať prostriedky mechanizmu, ak je zistená nezrovnalosť alebo iné porušenie pri poskytovaní alebo používaní prostriedkov mechanizmu. Pod nezrovnalosťou sa pritom v zmysle ustanovenia § 2 písm. m) zákona o mechanizme podpory rozumie akékoľvek porušenie práva EÚ alebo zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov týkajúcich sa jeho uplatňovania pri vykonávaní mechanizmu, vyplývajúce z konania alebo opomenutia fyzickej osoby, právnickej osoby alebo subjektu, ktorý sa zúčastňuje na vykonávaní mechanizmu, dôsledkom čoho je alebo by mohlo byť poškodenie finančných záujmov EÚ. Zákon o mechanizme podpory ďalej špecifikuje postup pri finančných opravách voči prijímateľom alebo osobám vykonávajúcim finančné nástroje. Ak je na strane prijímateľa alebo osoby vykonávajúcej finančné nástroje zistená nezrovnalosť alebo iné porušenie pri poskytovaní alebo používaní prostriedkov mechanizmu, finančná oprava sa uskutočňuje vrátením prostriedkov alebo ich časti. Uvedené neplatí iba v prípade, ak je prijímateľom štátna rozpočtová organizácia. V prípade štátnej rozpočtovej organizácie sa finančná oprava vysporiada viazaním prostriedkov mechanizmu (ustanovenie § 21 zákona o mechanizme podpory).

→ Ochrana finančných záujmov EÚ

Záverom sa zákon o mechanizme podpory venuje aj problematike **ochrany finančných záujmov EÚ**. Ochrana finančných záujmov EÚ je podľa dôvodovej správy k zákonu o mechanizme podpory jednou z hlavných podmienok vykonávania mechanizmu, ktorým Európska komisia podmieňuje jeho implementáciu a distribúciu prostriedkov z rozpočtu EÚ. Právna úprava v ustanovení § 23 zákona o mechanizme podpory sa inšpiruje právnou úpravou ochrany finančných záujmov EÚ, ktorú Slovenská republika zaviedla pri implementácii

európskych štrukturálnych a investičných fondov v období **2014 až 2020** (ustanovenie **§ 23** zákona o mechanizme podpory).

Zákon o mechanizme podpory neopomína ani úpravu **predchádzania a riešenia konfliktu záujmov** pri vykonávaní mechanizmu podpory. Ustanovenie **§ 24 ods. 1** zákona o mechanizme podpory stanovuje, že národná implementačná a koordinačná autorita, Vykonávateľ, Sprostredkovateľ a osoba vykonávajúca finančné nástroje sú povinní pri poskytovaní prostriedkov mechanizmu konať tak, aby nehrozil, nevznikol a tiež netrval konflikt záujmov. Ak však napriek týmto opatreniam dôjde k situácii, že hrozí, vzniká alebo trvá konflikt záujmov, sú tieto subjekty povinné prijať všetky opatrenia, ktorými zabráni tomu, že táto situácia ovplyvní, naruší alebo ohrozí nestranný, transparentný, nediskriminačný, efektívny, hospodárny a objektívny výkon plnenia ich úloh pri vykonávaní mechanizmu. Ďalšie odseky ustanovenia **§ 24** zákona o mechanizme podpory upravujú napríklad **(A) vysvetlenie obsahu pojmu zainteresovaná osoba na strane žiadateľa alebo prijímateľa, (B) určenie, že z realizácie investície sú vylúčené zainteresované osoby na strane Vykonávateľa a Sprostredkovateľa** a pod. (ustanovenie **§ 24** zákona o mechanizme podpory).

→ Zákon o NO

V **zákone o NO** dochádza napríklad k stanoveniu výnimky zo zákazu určeného nakladania s prioritným majetkom, ak ním nezisková organizácia zabezpečuje pohľadávku štátu zo zmluvy uzatvorenej podľa osobitného predpisu (ustanovenie **§ 31a ods. 2** zákona o NO).

→ Zákon o organizácii činnosti vlády

V rámci **zákona o organizácii činnosti vlády** zas po novom dochádza k rozšíreniu vecnej pôsobnosti Úradu vlády Slovenskej republiky ako ústredného orgánu štátnej správy aj na oblasť koordinácie a vykonávania plánu obnovy a odolnosti a vykonávania mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (ustanovenie **§ 24 ods. 1** zákona o organizácii činnosti vlády).

→ Zákon o rozpočtových pravidlách

Zákon o rozpočtových pravidlách obsahuje najmä nasledovné zmeny: **(A)** rozšírenie legálnej definície verejných prostriedkov aj o prostriedky poskytnuté z rozpočtu EÚ na vykonávanie plánu obnovy a odolnosti (ustanovenie **§ 2 písm. a)** zákona o rozpočtových pravidlách) či **(B)** zavedenie osobitnej právnej úpravy vzťahujúcej sa na prostriedky mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti, ktorá predovšetkým určuje, ktoré ustanovenia zákona o rozpočtových pravidlách sa vzťahujú či prípadne nevzťahujú na prostriedky mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti (ustanovenie **§ 20b** zákona o rozpočtových pravidlách).

→ Zákon o kolektívnom investovaní

V súvislosti so **zákonom o kolektívnom investovaní** sa po novom nepovažuje za porušenie povinnosti mlčanlivosti o skutočnostiach, o ktorých sa dozvedel v rámci svojich pracovných povinností či postavenia člen štatutárneho orgánu, dozorného orgánu, zamestnanec, prokurista, likvidátor, správca konkurznej podstaty, nútený správca, zástupca núteného správcu, ako aj ďalšie osoby podieľajúce sa na činnosti správcovskej spoločnosti a depozitára, ak je informácia poskytnutá národnej implementačnej a koordinačnej autorite, Vykonávateľovi a Ministerstvu financií Slovenskej republiky pri výkone kontroly alebo auditu finančných nástrojov ustanovených osobitným predpisom (ustanovenie **§ 162 ods. 3** zákona o kolektívnom investovaní).

→ Zákon o pohľadávkach štátu

Zmeny sa dotkli aj **zákona o pohľadávkach štátu**. V dôsledku prijatia zákona o mechanizme podpory sa zákon o pohľadávkach štátu po novom nevzťahuje na pohľadávky štátu vzniknuté z vykonávania mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti medzi národnou implementačnou a koordinačnou autoritou a Európskou komisiou podľa zákona o mechanizme podpory (ustanovenie **§ 1 ods. 3 písm. d)** zákona o pohľadávkach štátu).

→ Zákon o finančnej kontrole

Posledným zákonom, ktorý sa v súvislosti s prijatím zákona o mechanizme podpory mení, je **zákon o finančnej kontrole**. V rámci zákona o finančnej kontrole dochádza najmä k zmene, v zmysle ktorej má Úrad vládneho auditu právomoc v konaní rozhodovať o porušení finančnej disciplíny pri

nakladaní s prostriedkami mechanizmu na podporu obnovy a odolnosti a ukladať a vymáhať sankcie za toto porušenie (ustanovenie **§ 4 ods. 4 písm. b) a c)** zákona o finančnej kontrole).

→ Účinnosť

Zákon o mechanizme podpory nadobúda delenú účinnosť **(A) dňa 01. novembra 2021, (B) dňa 31. decembra 2021 a (C) dňa 01. júla 2022.**

NOVELA TRESTNÉHO ZÁKONA

Zákonodarná činnosť Národnej rady Slovenskej republiky priniesla aj zmeny v oblasti postihovania neoprávneného zaobchádzania s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom (ďalej aj „LAHU“) a sprísnenie postihovania neoprávneného zaobchádzania s LAHU s cieľom posilnenia prevencie a ochrany obyvateľov pred závažnou trestnou činnosťou v súvislosti s neoprávneným zaobchádzaním s LAHU.

Dňa **22. septembra 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **357/2021 Z. z.** (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **300/2005 Z. z.** Trestný zákon v znení neskorších predpisov (ďalej len „TZ“).

→ Cieľ novely

Zámerom novely je podľa dôvodovej správy zníženie doterajšej náročnosti preukazovania trestnej činnosti týkajúcej sa neoprávneného zaobchádzania s LAHU, ktorá pri doterajšom znení ustanovenia **§ 176 TZ** komplikovala trestnoprávne postihovanie tejto závažnej trestnej činnosti.

V zmysle doterajšieho znenia ustanovenia **§ 176 TZ** bolo potrebné určiť, v akom rozsahu boli zneužitie tieto látky, s ktorými páchatel' neoprávnené zaobchádzal. Bolo preto potrebné zistiť ich zloženie a následne aj cenu, čo vzhľadom na skutočnosť, že sa jednalo o látky z rôznych presne nezistiteľných zahraničných zdrojov, bolo veľmi komplikované. Rovnako nedostatočne prísne bolo podľa dôvodovej správy v doterajšom znení ustanovenia **§ 176 TZ** stanovené, že na prekročenie hranice trestnosti bolo v tomto prípade potrebné, aby hodnota LAHU presahovala **2 660 EUR**, čo nedostatočne odzrkadľovalo nebezpečenstvo neoprávneného zaobchádzania s LAHU. Sprísnenie hranice trestnosti protiprávneho konania a postihu za takéto konanie bude mať podľa predkladateľov novely pozitívny účinok ako z pohľadu individuálnej, tak aj generálnej prevencie pri trestnej činnosti spojenej s neoprávneným zaobchádzaním s LAHU. Užívanie androgénnych anabolických steroidov predstavuje vysoké riziko ohrozenia zdravia u užívateľov. Alarmujúca je aj skutočnosť, že s užívaním anabolických steroidov sa nespájajú len vrcholoví športovci, ale aj „hobby“ športovci, vrátane mladistvých užívajúcich LAHU.

Užívanie LAHU so sebou prináša aj mnohé negatíva, pričom niektoré z nich sú zdravie a život ohrozujúce. Užívanie LAHU môže vyvolať nezvratné fyzikálne zmeny, ovplyvňujúce hlavne kardiovaskulárny systém a pečeň, zmeny v metabolizme tukov ako aj zadržovanie vody v tkanivách. Užívanie LAHU ovplyvňuje aj psychickú stránku užívateľa. Zmeny nálad môžu pôsobiť negatívne, ide napr. o podráždenosť, emočnú nestabilitu a sklony k násiliu. Nezanedbateľnou je aj skutočnosť, že neoprávnené zaobchádzanie s LAHU je spojené s ich predajom na „čiernom trhu“ a vytváraním nelegálnych príjmov pre páchatel'ov tejto trestnej činnosti.

Novelou dochádza tiež k **upusteniu od objektívneho stanovovania rozsahu neoprávneného zaobchádzania s LAHU** na účely TZ, čím sa upúšťa od určovania hodnoty zaistených LAHU a spochybniteľného ustanovovania rozsahu podľa doterajšieho ustanovenia **§ 176 TZ**. Naproti tomu bude pre posudzovanie trestnosti činu rozhodujúce množstvo LAHU (určené podľa počtu tabletiiek, injekcií, ampuliek alebo podobne nedeliteľných balení prípravku obsahujúceho LAHU). Predkladateľ novely je toho názoru, že takéto určovanie je vyhovujúce aj z toho dôvodu, že väčšinou jedna tabletká, injekcia, ampulka predstavuje 1 dávku takejto látky. Novelou bude podľa dôvodovej správy zabezpečená účinnejšia prevencia takejto trestnej činnosti a výrazne sa zlepšia podmienky na odhaľovanie a preukazovanie takejto trestnej činnosti a následné trestanie páchatel'ov.

→ Ustanovenie § 135a TZ

Konkrétne zmeny, ktoré novela do TZ priniesla spočívajú najmä v zakotvení nového ustanovenia **§ 135a TZ** („Prechovávanie látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom“) a zmeny ustanovenia **§ 176 TZ** („Neoprávnené zaobchádzanie s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom“). Novela medzi základné pojmy v rámci TZ po novom zaraďuje aj prechovávanie LAHU.

„Prechovávaním látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom vo väčšom množstve sa rozumie mať neoprávnené v držbe po akúkoľvek

dobu látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu v množstve zodpovedajúcom najmenej desaťnásobku jednej obvykle nedeliteľnej formy, najmä jednej tablety, jednej injekcie, jednej ampulky, alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom“ (ustanovenie **§ 135a ods. 1 TZ**).

„Prechovávaním látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom v značnom množstve sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu v množstve zodpovedajúcom najmenej stonásobku jednej obvykle nedeliteľnej formy, najmä jednej tablety, jednej injekcie, jednej ampulky, alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom“ (ustanovenie **§ 135a ods. 2 TZ**).

„Prechovávaním látok s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom vo veľkom množstve sa rozumie mať neoprávnene v držbe po akúkoľvek dobu látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu v množstve zodpovedajúcom najmenej tisícnásobku jednej obvykle nedeliteľnej formy, najmä jednej tablety, jednej injekcie, jednej ampulky, alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom“ (ustanovenie **§ 135a ods. 3 TZ**).

Pre stanovenie množstva LAHU je veľmi dôležité slovné spojenie uvedené v ustanovení **§ 135a TZ** „**v množstve zodpovedajúcom najmenej desaťnásobku, stonásobku, tisícnásobku jednej tablety, injekcie, ampulky alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom.**“ Uvedené znamená, že v zmysle novely sa bude posudzovať nielen LAHU balené v tabletkách, injekciách, ampulkách alebo v podobnom nedeliteľnom balení, ale ako vyplýva z použitia slovného spojenia „**v množstve zodpovedajúcom najmenej ... násobku jednej tablety, injekcie, ampulky alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom**“ sa bude postihovať aj nedovolené nakladanie s LAHU, ktoré by v snahe obísť TZ páchatelia balili do veľkých balení bez ich rozdelenia na tabletky, injekcie, ampulky alebo podobného nedeliteľného balenia prípravku

obsahujúceho látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom.

→ Ustanovenie **§ 176 TZ**

Druhou zmenou, ktorú novela do TZ priniesla je nové znenie ustanovenia **§ 176 TZ**, upravujúce skutkovú podstatu trestného činu **Neoprávnené zaobchádzanie s látkami s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom.**

„Kto neoprávnene vyrobí, dovezie, vyvezie, prevezie, ponúka, predá, inému poskytne alebo podá látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu na iný ako liečebný účel indikovaný lekárom alebo kto takú činnosť sprostredkuje, potrestá sa odňatím slobody až na tri roky“ (ustanovenie **§ 176 ods. 1 TZ**).

„Rovnako ako v ustanovení **§ 176 ods. 1 TZ** sa potrestá, kto látku s anabolickým alebo iným hormonálnym účinkom podľa osobitného predpisu **(A)** neoprávnene alebo bez preukázateľného zdravotného dôvodu predpíše na preskripčný záznam alebo lekársky predpis alebo veterinárny lekársky predpis, **(B)** neoprávnene propaguje alebo neoprávnene poskytne návod na jej užívanie, alebo **(C)** neoprávnene prechováva vo väčšom množstve“ (ustanovenie **§ 176 ods. 2 TZ**).

„Odňatím slobody na jeden rok až päť rokov sa páchatel' potrestá ak spácha čin uvedený v ustanovení **§ 176 ods. 1 alebo ods. 2 TZ (A)** hoci bol v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch za taký čin odsúdený alebo bol za obdobný čin v predchádzajúcich dvanástich mesiacoch postihnutý, **(B)** v súvislosti s organizovanou športovou činnosťou, **(C)** verejne, alebo **(D)** v značnom množstve“ (ustanovenie **§ 176 ods. 3 TZ**).

„Odňatím slobody na päť rokov až dvanásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v ustanovení **§ 176 ods. 1 alebo ods. 2 TZ (A)** a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví alebo smrť, **(B)** závažnejším spôsobom konania, **(C)** na chránenej osobe, alebo **(D)** vo veľkom množstve“ (ustanovenie **§ 176 ods. 4 TZ**).

Odňatím slobody na desať rokov až pätnásť rokov sa páchatel' potrestá, ak spácha čin uvedený v ustanovení **§ 176 ods. 1 alebo ods. 2 TZ (A)** a spôsobí ním ťažkú ujmu na zdraví viacerým osobám alebo smrť viacerých osôb, alebo **(B)** ako člen

nebezpečného zoskupenia“ (ustanovenie **§ 176 ods. 5** TZ).

V rámci novelizácie ustanovenia **§ 176** TZ teda dochádza najmä k **(1)** upusteniu od podmienky „väčšieho rozsahu“ (na trestnosť konania špecifikovaného v ustanovení **§ 176 ods. 1** TZ bude postačovať akékoľvek množstvo LAHU; rovnako sa upresňuje, že sa musí jednať o iný ako lekárom indikovaný liečebný účel; lekárom indikovaný liečebný účel zahŕňa prípady, kedy zdravotný stav pacienta a jeho diagnóza vyžadujú aplikáciu LAHU), **(2)** rozšíreniu trestnosti konania aj pre prípad neoprávneného predpisania LAHU na

lekársky alebo veterinárny lekársky predpis, teda v prípade že na to nebol preukázateľný zdravotný dôvod, **(3)** doplnenie viacerých kritérií, odôvodňujúcich použitie vyššej trestnej sadzby a pod.

→ Účinnosť novely

Novela nadobúda účinnosť dňa **01. januára 2022.**

ZÁKON O VÝZNAMNÝCH INVESTÍCIÁCH

Na jeseň sa Národná rada Slovenskej republiky nevyhla ani problematike vydávania osvedčení o významných investíciách. Významnú investíciu možno pri tom chápať ako investičný projekt, realizovaný právnickou osobou, ktorej zakladateľom je štát, vyšší územný celok alebo obec, ak o tomto investičnom projekte rozhodla vláda Slovenskej republiky ako o projekte, ktorý je vo verejnom záujme.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa 29. septembra 2021 zákon č. 371/2021 Z. z. o významných investíciách (ďalej len „zákon o významných investíciách“). Z hľadiska systematiky zákon o významných investíciách pozostáva z osemnástich paragrafových ustanovení. Najdôležitejšie zmeny, ktoré zákon o významných investíciách prináša si postupne priblížime v tomto príspevku.

→ Cieľ zákona

Hlavným cieľom zákona o významných investíciách je nanovo definovať podmienky, proces a kontrolu vydávania osvedčení o významných investíciách. Tými môžu byť naďalej také investície, ktoré budú realizované v oblasti priemyselnej výroby, služieb, výskumu a vývoja alebo po novom, ktoré sú určené na realizáciu investícií v oblasti verejných služieb. Osobitným cieľom zákona o významných investíciách je presne definovať, a teda aj podporiť výstavbu strategických parkov, ktoré budú pripravené na príchod nových investícií, predovšetkým do menej rozvinutých regiónov.

(1) Predmet zákona o významných investíciách a vymedzenie základných pojmov (ustanovenia § 1 a § 2 zákona o významných investíciách).

Úvodné ustanovenia zákona o významných investíciách sú venované vymedzeniu predmetu zákona o významných investíciách a vymedzeniu základných pojmov. Predmetom zákona o významných investíciách je tak úprava „podmienok na vydanie osvedčenia o významnej investícii, práv a povinností držiteľa osvedčenia o významnej investícii, postup orgánov verejnej správy pri vydávaní osvedčenia o významnej investícii, kontrole plnenia podmienok na vydanie osvedčenia o významnej investícii a úprava

správnych deliktov a pokút“ (ustanovenie § 1 zákona o významných investíciách).

Z hľadiska vymedzenia základných pojmov možno hovoriť najmä o pojmoch (A) osvedčenie o významnej investícii (ďalej len „osvedčenie“), (B) začatie realizácie významnej investície, (C) ukončenie realizácie významnej investície, (D) investičné náklady, (E) investičný projekt, (F) strategické územie, (G) príprava strategického územia, (H) investícia v oblasti verejných služieb, (I) požiadavky vo vzťahu k ochrane životného prostredia a pod (ustanovenie § 2 zákona o významných investíciách).

(2) Významná investícia a pôsobnosť orgánov verejnej správy (ustanovenia § 3 a § 4 zákona o významných investíciách).

Významná investícia je investičný projekt, ktorého prípravu zabezpečuje právnická osoba, ktorej zakladateľom je štát. Významná investícia musí byť realizovaná vo verejnom záujme. O tom, že je realizovaná vo verejnom záujme rozhoduje vláda Slovenskej republiky (ďalej len „vláda“) na základe návrhu príslušného ministerstva, ktoré musí verejný záujem preukázať. Ustanovenie § 3 zákona o významných investíciách ďalej definuje významnú investíciu v prípade, ak ju realizuje právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky, ktorej zakladateľom je štát. V tomto prípade je podmienkou na vydanie osvedčenia realizácia investície v strategickom území podľa zákona o významných investíciách. Vzhľadom na skutočnosť, že príprava strategického územia vyžaduje často zásah do vlastníckych práv, túto možnosť bude mať, na rozdiel od pôvodnej právnej úpravy, iba štát, resp. právnická osoba podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o významných investíciách. Podmienkou na vydanie osvedčenia o významnej investícii sú aj investičné náklady, ktoré musia dosiahnuť najmenej 30 miliónov eur a vytvorenie najmenej 50 nových pracovných miest. Podobne ako v ustanovení § 3 ods. 1 zákona o významných investíciách môže byť významnou investíciou podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o významných investíciách iba taký investičný projekt, o ktorom vláda rozhodla, že je realizovaný vo verejnom záujme. Podľa uvedeného ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o významných investíciách je významnou investíciou taká investícia, ktorú realizuje právnická osoba so sídlom na území Slovenskej republiky a je realizovaná v

strategickom území. V porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou nastalo zníženie minimálnej investície zo **100 mil. eur na 30 miliónov eur**. Dôvody zníženia vychádzali zo zmeny konceptu prípravy strategických území, ktoré sa budú pripravovať pre väčší počet investorov. Zároveň aplikačná prax ukazuje, že nové investície sú stále viac viazané na dodržanie termínu zahájenia výstavby, resp. výroby. Znížením dolnej hranice minimálnej investície tak dochádza ku kompenzácii dlhého procesu povoľovacích procesov pri väčšom množstve potenciálnych investícií (ustanovenie **§ 3** zákona o významných investíciách).

Z pohľadu pôsobnosti orgánov verejnej správy na osvedčovanie významných investícií je smerodajným najmä ustanovenie **§ 4 ods. 1** zákona o významných investíciách, v zmysle ktorého „posúdenie žiadosti, podanie návrhu na vydanie osvedčenia (ďalej len „návrh“) na schválenie vláde, vydanie osvedčenia, ako aj kontrolu podľa ustanovenia **§ 13** zákona o významných investíciách a ukladanie pokút podľa ustanovenia **§ 14** zákona o významných investíciách vykonáva príslušné ministerstvo“ (ustanovenie **§ 4 ods. 1** zákona o významných investíciách). Prípravu a realizáciu strategického územia zo strany štátu je možno považovať za investíciu podľa zákona č. **523/2004** Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov. Ak investičné náklady spojené s prípravou a realizáciou strategického územia dosiahnu stanovené hodnoty podľa zákona o významných investíciách, resp. súvisiacich vykonávacích predpisov, podlieha príprava a realizácia strategického územia hodnoteniu Ministerstva financií Slovenskej republiky, príp. príslušné ministerstvo vypracuje a zverejní štúdiu uskutočniteľnosti, ktorú následne hodnotí Ministerstvo financií Slovenskej republiky a uvedené hodnotenie zverejňuje na svojom webovom sídle.

(3) Žiadosť a posúdenie žiadosti (ustanovenia § 5 a § 6 zákona o významných investíciách).

Podľa ustanovenia **§ 5 ods. 1** zákona o významných investíciách žiadosť podáva právnická osoba podľa ustanovenia **§ 3** zákona o významných investíciách príslušnému ministerstvu v listinnej podobe a v elektronickej podobe. Ustanovenie **§ 5** ďalej upravuje aj náležitosti jednotlivých žiadostí, ktoré je možné v zmysle zákona o významných investíciách podať (ustanovenie **§ 5** zákona o významných investíciách).

V súvislosti so samotným posudzovaním žiadosti je potrebné dodať, že príslušné ministerstvo posúdi žiadosť do **60 dní** od doručenia úplných a správnych podkladov. Zákon o významných investíciách definuje situácie kedy príslušné ministerstvo žiadosť zamietne. K zamietnutiu dôjde v prípade ak aj na základe výzvy žiadateľ nedoplní podklady úplne a správne. Dôvodom na zamietnutie je aj nedostatočné odôvodnenie verejného záujmu investičného projektu. Povinnosť odôvodnenia verejného záujmu je teda kladená najmä na žiadateľov, čo sa však žiadnym spôsobom nedotýka povinnosti príslušného ministerstva prítomnosť verejného záujmu, vrátane argumentácie prijímateľa posúdiť. Žiadosť príslušné ministerstvo zamietne aj v prípade nesplňania podmienok podľa zákona o významných investíciách alebo absencii predpokladu ich naplnenia. Predovšetkým predpoklad naplnenia podmienok by mal byť jednoznačne preukázaný. V prípade akejkolvek neodstránenej pochybnosti by príslušné ministerstvo malo mať za to, že predpoklad nie je naplnený. Zákon o významných investíciách ďalej vymedzuje okolnosti, na základe ktorých je príslušné ministerstvo povinné žiadosť zamietnuť. S cieľom zamedzenia obchádzania zákona o významných investíciách sa uvedené okolnosti rozširujú aj na osoby v postavení partnerského podniku alebo prepojeného podniku. V prípade zamietnutia žiadosti príslušné ministerstvo žiadateľa informuje písomne. Ak žiadosť obsahuje náležitosti podľa zákona o významných investíciách a nedošlo k jej zamietnutiu, príslušné ministerstvo vypracuje návrh na vydanie osvedčenia, ktorý predloží na schválenie vláde do **90 dní** od doručenia úplnej a správnej žiadosti (ustanovenie **§ 6** zákona o významných investíciách).

(4) Osvedčenie a predkupné právo (ustanovenia § 7 a § 8 zákona o významných investíciách).

„Príslušné ministerstvo vydá osvedčenie do **14 dní** od schválenia návrhu vládou. Ak vláda návrh neschváli, príslušné ministerstvo žiadosť zamietne, o čom žiadateľa písomne informuje do **14 dní**.“ (ustanovenie **§ 7** zákona o významných investíciách).

Predkupné právo právnickej osoby, ktorej zakladateľom je štát (ďalej len „predkupné právo“) k pozemkom, na ktorých sa má realizovať významná investícia a k stavbám na nich vzniká dňom schválenia návrhu na vydanie osvedčenia vládou. Zápis do katastra nehnuteľností je tak iba

formálnym krokom. Táto skutočnosť je rozhodujúca pre akékoľvek prevody dotknutých nehnuteľností po schválení návrhu na vydanie osvedčenia vládou, ktoré sú neplatné. Toto ustanovenie zamedzuje špekuláciám a podvodným konaniam pri prevodoch dotknutých nehnuteľností. Predkupné právo má vecný charakter a nie je iným právom k pozemkom a stavbám dotknutého územia. Do katastra nehnuteľností sa predkupné právo zapisuje na návrh držiteľa osvedčenia alebo príslušného ministerstva, ktorého prílohou je geometrický plán. Zánik predkupného práva je naviazaný na skutočnosť ak sa držiteľ osvedčenia stane vlastníkom pozemku alebo stavby zatťaženej predkupným právom, alebo ak v dôsledku zmeny osvedčenia k vyňatiu predkupným právom zatťaženej pozemku alebo stavby z osvedčenia. Táto skutočnosť môže nastat' pri zmene osvedčenia o významnej investícii, najmä s ohľadom na úpravu veľkosti jednotlivých parciel po ich prispôbení pre potreby významnej investície (ustanovenie § 8 zákona o významných investíciách).

(5) Zmena osvedčenia a povinnosti držiteľa osvedčenia (ustanovenia § 9 a § 10 zákona o významných investíciách).

Vzhľadom na rozsah a komplexnosť investičných projektov, môžu počas ich realizácie nastat' objektívne nepredvídateľné okolnosti. Zákon o významných investíciách umožňuje zmenu osvedčenia, ktorá môže tieto okolnosti zohľadniť. O zmenu osvedčenia môže požiadať iba držiteľ osvedčenia. Príslušné ministerstvo postupuje primerane podľa ustanovení, ktoré upravujú posúdenie samotnej žiadosti -ustanovenie § 6 zákona o významných investíciách (ustanovenie § 9 zákona o významných investíciách).

Ustanovenie § 10 zákona o významných investíciách vymedzuje aj škálu povinností držiteľa osvedčenia. Ide napríklad o povinnosť **(A)** najneskôr do **12 mesiacov** odo dňa doručenia osvedčenia začať realizáciu významnej investície podľa ustanovenia § 2 písm. b) zákona o významných investíciách, **(B)** realizovať významnú investíciu v súlade s účelom uvedeným v žiadosti a v osvedčení, **(C) do 30 dní** od ukončenia realizácie významnej investície túto skutočnosť písomne oznámiť príslušnému ministerstvu, **(D) do 90 dní** od ukončenia realizácie významnej investície doručiť príslušnému ministerstvu záverečnú správu o realizácii významnej investície a pod. (ustanovenie § 10 zákona o významných investíciách).

(6) Prevod a prechod vlastníctva a vecné bremená (ustanovenia § 11 a § 12 zákona o významných investíciách).

V prípade osvedčenia podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o významných investíciách je Slovenský pozemkový fond, ak je významná investícia realizovaná na pozemkoch, s ktorými nakladá v súlade s ustanovením § 108 ods. 2 písm. o) zákona č. 50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku (stavebný zákon) v znení neskorších predpisov, tieto pozemky povinný odplatne previesť na držiteľa osvedčenia. Rovnaká povinnosť sa vzťahuje aj na správcu dotknutej nehnuteľnosti, ak bude významná investícia realizovaná na pozemkoch a stavbách na nich, ktoré sú vo vlastníctve Slovenskej republiky. Odplata sa stanoví podľa vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 492/2004 Z. z. o stanovení všeobecnej hodnoty majetku v znení neskorších predpisov. Ak ide o významnú investíciu podľa ustanovenia § 3 ods. 1 zákona o významných investíciách a významná investícia má byť realizovaná na pozemkoch a stavbách vo vlastníctve ostatných fyzických osôb alebo právnických osôb, pozemok a stavba sa prevedie za cenu dohodu, najmenej však vo výške ustanovenej podľa osobitného predpisu. Ak sa zmluvné strany nedohodnú inak, prevod pozemkov a stavieb sa uskutoční na základe písomnej zmluvy uzavretej do **30 dní** odo dňa doručenia návrhu držiteľa osvedčenia na uzavretie zmluvy o prevode vlastníckeho práva (ďalej len „návrh na uzavretie zmluvy“) (ustanovenie § 11 zákona o významných investíciách).

Z pohľadu vecných bremien je potrebné uviesť najmä to, že držiteľ osvedčenia môže v nevyhnutnom rozsahu a vo verejnom záujme vstupovať na cudzie pozemky a do cudzích objektov a zariadení v rozsahu a spôsobom nevyhnutným na prípravné, prieskumné a zisťovacie práce a úkony na pozemkoch a stavbách. Ide o vstup výlučne z dôvodu a na čas potrebný na vykonanie nevyhnutných úkonov súvisiacich s prípravou významnej investície, najmä kvôli hydrogeologickému prieskumu, archeologického prieskumu, geodetickému zameraniu, pyrotechnickému prieskumu, radónovému prieskumu. Tieto činnosti je držiteľ osvedčenia povinný vopred (najmenej **15 dní** vopred) oznámiť vlastníčkovi nehnuteľnosti (ustanovenie § 12 zákona o významných investíciách).

(7) Kontrola a správne delikty a pokuty (ustanovenia § 13 a § 14 zákona o významných investíciách).

Kontrolu plnenia podmienok podľa ustanovenia § 3 zákona o významných investíciách na vydanie osvedčenia a povinností držiteľa osvedčenia vykonáva príslušné ministerstvo. Príslušné ministerstvo je oprávnené vykonať kontrolu kedykoľvek počas realizácie významnej investície a počas trvania povinností držiteľa osvedčenia podľa zákona o významných investíciách na mieste realizácie významnej investície alebo v sídle držiteľa osvedčenia. Príslušné ministerstvo je povinné začať kontrolu najneskôr do troch mesiacov po predložení záverečnej správy o realizácii významnej investície (ustanovenie § 13 zákona o významných investíciách).

Ustanovenie § 14 zákona o významných investíciách ďalej definuje rôzne skutkové podstaty správnych deliktov, ktorých sa prijímateľ môže dopustiť v prípade, ak neplní povinnosti vyplývajúce z osvedčenia. Správne deliktu sa dopúšťa držiteľ osvedčenia napríklad vtedy, ak (A) realizuje významnú investíciu v rozpore s účelom uvedeným v žiadosti a v osvedčení, (B) na území, na ktoré sa osvedčenie vzťahuje, vykonáva inú činnosť, ako je uvedená v osvedčení, (C) v priamej súvislosti s významnou investíciou podľa ustanovenia § 3 ods. 2 zákona o významných investíciách nevytvorí a neobsadí nové pracovné miesta v počte podľa osvedčenia do troch rokov od ukončenia realizácie významnej investície a pod (ustanovenie § 14 zákona o významných investíciách).

(8) Strata platnosti osvedčenia a spoločné ustanovenia (ustanovenia § 15 a § 16 zákona o významných investíciách).

„Osvedčenie stráca platnosť, ak držiteľ osvedčenia nezačne realizovať významnú investíciu do 12 mesiacov odo dňa vydania osvedčenia. K zániku platnosti osvedčenia dôjde dňom márneho uplynutia lehoty podľa predchádzajúcej vety. Osvedčenie stráca platnosť, ak je držiteľovi osvedčenia uložená pokuta za správny delikt podľa zákona o významných investíciách, čo príslušné ministerstvo uvedie v rozhodnutí o uložení pokuty. K zániku platnosti osvedčenia podľa

predchádzajúcej vety dôjde dňom nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia o uložení pokuty“ (ustanovenie § 15 zákona o významných investíciách).

„Na vydanie osvedčenia nie je právny nárok. Na posudzovanie žiadosti a na posudzovanie žiadosti o zmenu osvedčenia sa nevzťahuje správny poriadok. Príslušné ministerstvo je pri posudzovaní žiadosti a pri posudzovaní žiadosti o zmenu osvedčenia oprávnené požadovať od žiadateľa doplnenie údajov, podkladov alebo potvrdení, ktoré považuje za potrebné pre prebiehajúce konanie. Do doručenia údajov, podkladov alebo potvrdení podľa ustanovenia § 16 ods. 3 zákona o významných investíciách lehoty podľa zákona o významných investíciách neuplynú. Príslušné ministerstvo na svojom webovom sídle zverejňuje osvedčenia a zmeny osvedčení vydané podľa zákona o významných investíciách do 14 dní odo dňa ich vydania“ (ustanovenie § 16 zákona o významných investíciách).

(9) Prechodné ustanovenia a zrušovanie ustanovenia (ustanovenia § 17 a § 18 zákona o významných investíciách).

„Osvedčenia o významnej investícii vydané podľa zákona č. 175/1999 Z. z. o niektorých opatreniach týkajúcich sa prípravy významných investícií a o doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o niektorých opatreniach“) do 31. októbra 2021 zostávajú v platnosti za podmienok platných v čase vydania osvedčenia. Konania začaté a neukončené pred 1. novembrom 2021 sa dokončia podľa predpisov účinných do 31. októbra 2021“ (ustanovenie § 17 zákona o významných investíciách).

Na záver treba dodať, že zákonom o významných investíciách sa zrušuje zákon o niektorých opatreniach, ktorý problematiku osvedčovania významných investícií upravoval doteraz (ustanovenie § 18 zákona o významných investíciách).

→ Účinnosť zákona

Zákon o významných investíciách nadobudol účinnosť dňa 01. novembra 2021.

ZÁKON O NÁRODNOM INŠTITÚTE PRE HODNOTU A TECHNOLOGIE V ZDRAVOTNÍCTVE

Novinkou v oblasti zdravotníctva je vznik Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve, ktorého cieľom má byť riešenie poradenských úloh spojených s hodnotením technológií vchádzajúcich do kategorizačného procesu a tiež riešenie otázok kvality, efektívnosti a udržateľnosti zdravotnej starostlivosti.

Národná rada Slovenskej republiky prijala dňa **22. septembra 2021** zákon č. **358/2021** Z. z. o Národnom inštitúte pre hodnotu a technológie v zdravotníctve a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o NIHTZ“). Zákonom o NIHTZ dochádza aj k zmene alebo doplneniu **(A)** zákona č. **567/2004** Z. z. o zdravotnej starostlivosti, službách súvisiacich s poskytovaním zdravotnej starostlivosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotnej starostlivosti“), **(B)** zákona č. **581/2004** Z. z. o zdravotných poisťovniach, dohľade nad zdravotnou starostlivosťou a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o zdravotných poisťovniach“) a **(C)** zákona č. **363/2011** Z. z. o rozsahu a podmienkach úhrady liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín na základe verejného zdravotného poistenia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o podmienkach úhrady liekov“). V nasledujúcej časti príspevku priblížime najdôležitejšie zmeny a novinky, ktoré zákon o NIHTZ prináša.

(1) Základné ustanovenia, vymedzenie pojmov a úlohy Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve (ustanovenia § 1, § 2 a § 3 zákona o NIHTZ).

Na úvod prináša zákon o NIHTZ základné ustanovenia, v zmysle ktorých sa zákonom o NIHTZ zriaďuje Národný inštitút pre hodnotu a technológie v zdravotníctve (ďalej len „inštitút“), ktorého sídlom je Bratislava. Inštitút je právnická osoba, ktorá sa nezapisuje do obchodného registra (ustanovenie **§ 1** zákona o NIHTZ).

Základné pojmy, ktoré zákon o NIHTZ upravuje sú pojmy: **(A) zdravotnícka technológia** (liek, zdravotnícka pomôcka, špeciálny zdravotnícky materiál, dietetická potrava, zdravotný výkon, prístroj alebo zariadenie určené na prevenciu, diagnostiku, liečbu, podporu zdravia alebo rehabilitáciu) a **(B) hodnotenie zdravotníckych technológií** (analyzovanie ich klinického prínosu a ekonomickej hodnoty tohto prínosu a analyzovanie zdravotníckych technológií zo sociálno-pacientskeho, organizačného, právneho a etického hľadiska) (ustanovenie **§ 2** zákona o NIHTZ). Zákon o NIHTZ tiež na úvod zakotvuje aj úpravu úloh inštitútu. Hlavnou úlohou inštitútu je hodnotenie zdravotníckych technológií na účely kategorizácie liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín (ďalej len „kategorizácia“), okrem generických liekov a biologicky podobných liekov, ktorých významnosť vplyvu na prostriedky verejného zdravotného poistenia uvedená v žiadosti podľa osobitného predpisu za **25. až 36.** mesiac, je najmenej **1 350**-násobok priemernej mzdy v hospodárstve Slovenskej republiky zistenej Štatistickým úradom Slovenskej republiky (ďalej len „priemerná mzda“) za rok, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom bola takáto žiadosť podaná (ustanovenie **§ 3** zákona o NIHTZ).

(2) Orgány inštitútu a riaditeľ (ustanovenia § 4 a § 5 zákona o NIHTZ).

Orgánmi inštitútu sú **(A)** riaditeľ a **(B)** dozorná rada (ustanovenie **§ 4** zákona o NIHTZ).

Riaditeľ je štatutárnym a výkonným orgánom inštitútu. Riaditeľa vymenúva a odvoláva minister zdravotníctva Slovenskej republiky (ďalej len „minister zdravotníctva“) na návrh komisie. Minister zdravotníctva vymenuje za riaditeľa víťaza výberového konania do **14 dní** odo dňa skončenia výberového konania, alebo ak neuplynulo funkčné obdobie predchádzajúceho riaditeľa odo dňa jeho uplynutia alebo zániku funkčného obdobia riaditeľa. Funkčné obdobie riaditeľa je päť rokov a začína plynúť dňom vymenovania do funkcie. Riaditeľ **(A)** rozhoduje o všetkých záležitostiach súvisiacich s činnosťou inštitútu, ak nie sú zverené do pôsobnosti dozornej rady, **(B)** vyjadruje sa k

výsledkom činnosti dozornej rady, **(C)** predkladá dozornej rade každoročne do **31. októbra** návrh rozpočtu na nasledujúci kalendárny rok; riaditeľ zverejní rozpočet na webovom sídle inštitútu bezodkladne po jeho schválení dozornou radou, **(D)** predkladá ministromi zdravotníctva výročnú správu, ktorá obsahuje správu o činnosti inštitútu za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka a účtovnú závierku za obdobie predchádzajúceho kalendárneho roka, každoročne do **31. mája**; minister zdravotníctva túto správu predkladá na rokovanie vlády Slovenskej republiky a Národnej rady Slovenskej republiky ako informatívny materiál, **(E)** zverejňuje výročnú správu na webovom sídle inštitútu do piatich dní od jej predloženia ministromi zdravotníctva, **(F)** vyjadruje sa písomne k výsledku hodnotenia splnenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti inštitútu dozornou radou podľa ustanovenia **§ 10 ods. 1 písm. k)** zákona o NIHTZ do **10 dní** odo dňa jeho doručenia, **(G)** zverejňuje výsledok hodnotenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti inštitútu na webovom sídle inštitútu. Výkon funkcie riaditeľa zaniká uplynutím jeho funkčného obdobia, ak v ustanovení **§ 5 ods. 4 písm. a)** zákona o NIHTZ nie je ustanovené inak. Pred uplynutím funkčného obdobia výkon funkcie riaditeľa zaniká **(1)** dňom uvedeným v písomnom oznámení o vzdaní sa funkcie; ak je deň uvedený v písomnom oznámení o vzdaní sa funkcie skorší ako deň doručenia písomného oznámenia ministromi zdravotníctva, výkon funkcie riaditeľa sa skončí dňom doručenia písomného oznámenia o vzdaní sa funkcie ministromi zdravotníctva, **(2)** odvolaním z funkcie, **(3)** smrťou alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení za mŕtveho (ustanovenie **§ 5** zákona o NIHTZ).

(3) Výberové konanie, komisia (ustanovenia § 6, § 7 a § 8 zákona o NIHTZ).

Ak nie je ustanovené inak, výberové konanie na funkciu riaditeľa vyhlási minister zdravotníctva najneskôr šesť mesiacov pred uplynutím funkčného obdobia riaditeľa. Ak zanikol výkon funkcie riaditeľa podľa ustanovenia **§ 5 ods. 13 písm. a)** zákona o NIHTZ, vyhlási minister zdravotníctva výberové konanie bezodkladne po doručení písomného oznámenia o vzdaní sa funkcie. Ak zanikol výkon funkcie riaditeľa podľa ustanovenia **§ 5 ods. 13 písm. b) alebo c)** zákona o NIHTZ, vyhlási minister zdravotníctva výberové konanie bezodkladne. Oznámenie o vyhlásení výberového konania zverejňuje ministerstvo zdravotníctva na

svojom webovom sídle (ustanovenie **§ 6** zákona o NIHTZ).

Výberové konanie na funkciu riaditeľa a rozhodovanie o odvolaní z funkcie riaditeľa podľa ustanovenia **§ 5 ods. 16** zákona o NIHTZ uskutočňuje komisia, ktorá má deväť členov. Dvoch členov komisie navrhuje a vymenúva minister zdravotníctva. Jeden z členov navrhnutých a vymenovaných ministrom zdravotníctva musí mať odpracovaných úhrne najmenej desať rokov v oblasti hodnotenia zdravotníckych technológií pre verejnú inštitúciu v zahraničí. Ďalších členov komisie vymenuje minister zdravotníctva po jednom na návrh Úradu pre dohľad nad zdravotnou starostlivosťou, organizácie združujúcej zdravotné poisťovne, Ministerstva financií Slovenskej republiky (ďalej len „ministerstvo financií“), Slovenskej lekárskej komory, inštitútu a Slovenskej akadémie vied. Jedného člena komisie vymenuje minister zdravotníctva na návrh verejného ochrancu práv ako zástupcu pacientov. Za člena komisie môže byť navrhnutá iba fyzická osoba, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, nebola za posledných päť rokov v pracovnom pomere, obdobnom pracovnom vzťahu alebo inom pracovnoprávnom vzťahu u držiteľa registrácie zdravotníckej technológie, ani od neho neprijímala majetkové plnenie alebo nemajetkové plnenie, má morálne a odborné predpoklady na nestranný výkon funkcie člena komisie a je bezúhonná [ustanovenie **§ 5 ods. 5 písm. b)** zákona o NIHTZ]. Na účel preukázania bezúhonnosti je osoba podľa predchádzajúcej vety povinná poskytnúť ministerstvu zdravotníctva údaje potrebné na vyžiadanie výpisu z registra trestov. Ak takáto osoba nie je občanom Slovenskej republiky, bezúhonnosť je povinná preukázať výpisom z registra trestov alebo obdobným dokladom vydaným štátom, ktorého je občanom, nie starším ako tri mesiace (ustanovenie **§ 7** zákona o NIHTZ). Vo výberovom konaní sa hodnotia riadiace schopnosti a organizačné schopnosti a odborné vedomosti na výkon funkcie riaditeľa. O priebehu výberového konania vypracuje poverený člen komisie zápisnicu a bezodkladne ju predloží ministromi zdravotníctva. Zápisnica obsahuje najmä **(A)** dátum, čas a miesto uskutočnenia výberového konania, **(B)** meno a priezvisko každého člena komisie, **(C)** zoznam uchádzačov, ktorí sa zúčastnili výberového konania, **(D)** stručný opis priebehu výberového konania, **(E)** odôvodnenie

hlasovania každého člena komisie, **(F)** dátum, čas a miesto spísania zápisnice, **(G)** meno a priezvisko člena komisie, ktorý zápisnicu spísal, **(H)** podpis každého člena komisie (ustanovenie **§ 8** zákona o NIHTZ).

(4) Dozorná rada (ustanovenia § 9 a § 10 zákona o NIHTZ).

Dozorná rada je kontrolným orgánom inštitútu. Dozorná rada má štyroch členov, ktorými sú predseda dozornej rady a traja členovia dozornej rady. Členov dozornej rady vymenúva minister zdravotníctva, z toho jedného člena na návrh zamestnancov inštitútu, jedného člena na návrh ministerstva financií a jedného člena na návrh organizácie združujúcej zdravotné poisťovne. Minister zdravotníctva menuje predsedu dozornej rady z členov dozornej rady. Ak minister zdravotníctva nevymenuje člena dozornej rady na obsadenie voľného miesta v dozornej rade do **60 dní** od písomnej výzvy riaditeľa, je riaditeľ oprávnený sám vymenovať člena dozornej rady na obsadenie voľného miesta. Funkčné obdobie člena dozornej rady je trojročné a začína plynúť dňom vymenovania do funkcie. Tá istá osoba môže byť vymenovaná za člena dozornej rady najviac na tri po sebe nasledujúce funkčné obdobia. Členstvo v dozornej rade je nezastupiteľné. Výkon funkcie člena dozornej rady zaniká uplynutím jeho funkčného obdobia. Pred uplynutím funkčného obdobia výkon funkcie člena dozornej rady zaniká **(1)** vzdaním sa funkcie; ak je deň uvedený v písomnom oznámení o vzdaní sa funkcie skorší ako deň doručenia písomného oznámenia ministromi zdravotníctva, výkon funkcie člena dozornej rady sa skončí dňom doručenia písomného oznámenia o vzdaní sa funkcie ministromi zdravotníctva, **(2)** odvolaním z funkcie; členstvo zaniká dňom určeným v odvolaní z funkcie člena dozornej rady, **(3)** smrťou alebo dňom právoplatnosti rozhodnutia o vyhlásení za mŕtveho (ustanovenie **§ 9** zákona o NIHTZ).

Dozorná rada **(A)** kontroluje hospodárenie inštitútu, **(B)** kontroluje údaje obsiahnuté v účtovníctve a iných dokladoch inštitútu, **(C)** preskúmava výročnú správu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 7 písm. d)** zákona o NIHTZ, **(D)** schvaľuje návrh rozpočtu inštitútu, **(E)** rozhoduje o úhrade straty, **(F)** kontroluje plnenie úloh inštitútu, **(G)** oboznamuje riaditeľa s výsledkami svojej činnosti a so svojimi zisteniami, **(H)** podáva riaditeľovi návrhy na odstránenie zistených nedostatkov, **(I)** schvaľuje na návrh riaditeľa nakladanie s majetkom inštitútu v hodnote nad **10 000 eur**, **(J)** schvaľuje

rokovací poriadok dozornej rady, **(K)** hodnotí splnenie kľúčových ukazovateľov výkonnosti inštitútu podľa ustanovenia **§ 10 ods. 2 až 5** zákona o NIHTZ za predchádzajúci rok na základe výročnej správy do jedného mesiaca od zverejnenia výročnej správy inštitútu; výsledok tohto hodnotenia bezodkladne doručí riaditeľovi, **(L)** po písomnom vyjadrení riaditeľa podľa ustanovenia **§ 5 ods. 7 písm. f)** zákona o NIHTZ písomne informuje riaditeľa a zdravotné poisťovne o percente, o ktoré má byť príspevok zdravotnej poisťovne na nasledujúci rok znížený (ustanovenie **§ 10** zákona o NIHTZ).

(5) Hospodárenie inštitútu (ustanovenia § 11 a § 12 zákona o NIHTZ).

Inštitút hospodári s majetkom inštitútu. Pri hospodárení s týmto majetkom je inštitút povinný zachovávať hospodárnosť a efektívnosť jeho použitia. Majetok inštitútu tvorí súhrn majetkových hodnôt, a to nehnuteľných vecí, hnutelných vecí, pohľadávok a iných práv a iných hodnôt ocniteľných peniazmi. Inštitút hospodári podľa rozpočtu inštitútu schváleného dozornou radou na príslušný kalendárny rok. Ak rozpočet na nasledujúci kalendárny rok nebol schválený do **31. decembra**, inštitút hospodári od **1. januára** nasledujúceho roka až do schválenia rozpočtu inštitútu podľa rozpočtu inštitútu na predchádzajúci kalendárny rok. Výsledkom hospodárenia inštitútu za účtovné obdobie je zisk alebo strata. Ak je výsledkom hospodárenia inštitútu strata, o jej vyrovnaní rozhoduje dozorná rada; spôsob vyrovnania straty je súčasťou správy o činnosti inštitútu podľa ustanovenia **§ 5 ods. 7 písm. d)** zákona o NIHTZ. Ak je výsledkom hospodárenia inštitútu zisk, tento zisk je zdrojom financovania inštitútu v nasledujúcich účtovných obdobiach. Výdavkami inštitútu sú výdavky na **(A)** odmeny za výkon funkcie v inštitúte, **(B)** mzdy zamestnancov inštitútu, **(C)** činnosť inštitútu. Úlohy inštitútu podľa zákona o NIHTZ nie sú vykonávané na účel podnikania. Inštitút nesmie prijímať a poskytovať úvery alebo pôžičky, uzatvárať zmluvy o tichom spoločenstve, vydávať cenné papiere, akceptovať alebo prijímať zmenky, ani vstupovať do úverových alebo pôžičkových vzťahov ako ručiteľ. Finančné prostriedky inštitútu sa vedú na účte v štátnej pokladnici a môžu sa používať len na úhradu výdavkov inštitútu (ustanovenie **§ 11** zákona o NIHTZ).

Inštitút je povinný viesť účtovníctvo podľa osobitného predpisu; účtovná závierka musí byť overená štatutárnym audítorom. Riaditeľ je povinný oznamovať dozornej rade, ktorý štatutárny audítor bol poverený overením účtovnej závierky, a to do **30. septembra** kalendárneho roka, za ktorý sa má štatutárny audit vykonať. Účtovnú závierku ukladá inštitút do verejnej časti registra účtovných závierok po jej overení štatutárnym audítorom do šiestich mesiacov po skončení príslušného kalendárneho roka (ustanovenie **§ 12** zákona o NIHTZ).

(6) Spoločné prechodné a záverečné ustanovenia a transpozičné ustanovenia (ustanovenia § 13 a § 14 zákona o NIHTZ).

Na záver zákon o NIHTZ prináša záverečné, prechodné spoločné, ale aj transpozičné ustanovenia. Z hľadiska spoločných a záverečných ustanovení je dôležité najmä to, že funkciu prvého riaditeľa vykonáva osoba poverená ministrom zdravotníctva. Na prvého riaditeľa sa vzťahujú práva a povinnosti riaditeľa ustanovené zákonom o NIHTZ a ustanovenia **5 ods. 5 a 6** zákona o NIHTZ. Prvé výberové konanie na funkciu riaditeľa musí byť vyhlásené do dvoch rokov od vzniku inštitútu. Hlavnou úlohou inštitútu na rok **2022** je hodnotiť zdravotnícke technológie vo veci kategorizácie, ktorých významnosť vplyvu na prostriedky verejného zdravotného poistenia uvedená v žiadosti podľa ustanovenia **§ 3 ods. 1** zákona o NIHTZ za **25. až 36.** mesiac, je najmenej **2 000-**násobok priemernej mzdy za rok, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom bola žiadosť podaná. Inštitút môže v roku **2022** hodnotiť zdravotnícke technológie vo veci kategorizácie, ktorých významnosť vplyvu na prostriedky verejného zdravotného poistenia uvedená v žiadosti podľa ustanovenia **§ 3 ods. 1** zákona o NIHTZ za **25. až 36.** mesiac je najviac **2 000-**násobok priemernej mzdy za rok, ktorý dva roky predchádza roku, v ktorom bola žiadosť podaná, ak je predpoklad, že vplyv na prostriedky verejného zdravotného poistenia bude vyšší ako je uvedený v žiadosti alebo ak je predpoklad, že zdravotnícka technológia má iný významný vplyv na zdravotnú starostlivosť (ustanovenia **§ 13** zákona o NIHTZ).

Transpozičné ustanovenie **§ 14** zákona o NIHTZ zasa ustanovuje, že zákonom o NIHTZ sa preberajú právne záväzné akty Európskej únie, uvedené v prílohe zákona o NIHTZ (ustanovenie **§ 14** zákona o NIHTZ).

(7) Zákon o zdravotnej starostlivosti.

Zmeny zákona o zdravotnej starostlivosti spočívajú najmä v tom, že ministerstvo zdravotníctva poskytne inštitútu informácie, ako predovšetkým anonymizované dáta zdravotných poisťovní ktoré sú nutné pre analýzy toku zdravotnej starostlivosti a hodnotenie jej rôznych aspektov, ako vyplýva z úloh inštitútu (ustanovenie **§ 45 ods. 1 písm. al)** zákona o zdravotnej starostlivosti).

(8) Zákon o zdravotných poisťovniach.

Azda najdôležitejšou novinkou v zákone o zdravotných poisťovniach je zakotvenie nového ustanovenia **§ 15a** zákona o zdravotných poisťovniach („Príspevok na činnosť Národného inštitútu pre hodnotu a technológie v zdravotníctve“).

Zdravotná poisťovňa poukazuje na účet inštitútu príspevok na činnosť inštitútu najneskôr do **20. decembra** kalendárneho roka na nasledujúci kalendárny rok. Výška príspevku na činnosť inštitútu podľa ustanovenia **§ 15a ods. 1** zákona o zdravotných poisťovniach je **0,032 %** zo základu na jej určenie. Základom na určenie výšky príspevku na činnosť inštitútu je celková suma z ročného prerozdeľovania poisťného uvedená v rozhodnutí o ročnom prerozdeľovaní poisťného podľa osobitného predpisu. Výška príspevku na činnosť inštitútu za rok nasledujúci dva roky po roku, za ktorý sa činnosť inštitútu hodnotí, sa znižuje podľa výsledku hodnotenia kľúčových ukazovateľov výkonnosti inštitútu podľa osobitného predpisu. Výška príspevku na činnosť inštitútu sa zaokrúhľuje na eurocent nahor (ustanovenie **§ 15a** zákona o zdravotných poisťovniach).

(9) Zákon o podmienkach úhrady liekov.

V rámci zákona o podmienkach úhrady liekov dochádza napríklad k nasledovným zmenám: **(A)** za účelom presnejšieho výpočtu dopadu na rozpočet medzi **24. a 36.** mesiacom od zavedenie technológie na trh je potrebné, aby žiadateľ upravili ich odhad v žiadosti; týmto spôsobom sa zjednocuje prognóza odhadovaného dopadu na rozpočet pri všetkých liekoch, zdravotníckych pomôckach, špeciálnom zdravotníckom materiály a dietetických potravinách podľa spôsobu, akým tento proces prebieha pri žiadostiach typu A1P; toto zjednotenie bude umožňovať jednotnosť v posudzovaní odhadovaného dopadu na rozpočet a lepši reálny obraz o dopade po očistení od

nábehových periód, **(B)** inštitút zverejní svoje hodnotenie so záverom technológiu kategorizovať, alebo nekategorizovať; v prípade, že záver znie nekategorizovať, inštitút môže pripojiť odporúčania pre žiadateľa, aké zmeny upraviť, aby naplnil kritéria stanovené zákonom; žiadateľ má plné právo disponovať svojou žiadosťou a pokiaľ uzná za vhodné, môže zapracovať odporúčania inštitútu; ak tak učiní v lehote **14 dní**, tak predmetom posudzovania poradných orgánov bude takto upravená žiadosť, **(C)** pri rokovaniach poradných orgánov ministerstva zdravotníctva (kategorizačná komisia a rada) je dôležitá prítomnosť zástupcu inštitútu, aby vedel zodpovedať prípadné otázky k hodnoteniu, ktoré vypracoval inštitút, prípadne poukázal na

najpodstatnejšie body relevantné k predmetnej technológii; zástupca inštitútu je členom kategorizačnej komisie bez hlasovacieho práva, aby hodnotenie zostalo nezávislé od posúdenia.

Pre detailný prehľad o všetkých zmenách, ktoré zákon o NIHTZ priniesol, odkazujeme na jeho plné znenie, zverejnené v Zbierke zákonov Slovenskej republiky.

→ Účinnosť zákona

Zákon o NIHTZ nadobúda delenú účinnosť, a to **(A) dňa 01. januára 2022 a (B) dňa 01. januára 2024.**

NOVELA ZÁKONA O PEŇAŽNÝCH PRÍSPEVKOCH NA KOMPENZÁCIU ŤZP

Národná rada Slovenskej republiky sa v tomto legislatívnom období snaží vysporiadať aj so situáciami, v ktorých môže dochádzať k nespravodlivému odopieraniu prístupu fyzických osôb s ťažkým zdravotným postihnutím k príspevku, predstavujúcemu kompenzáciu takéhoto fyzického znevýhodnenia týchto osôb.

Dňa **28. septembra 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **374/2021 Z. z.** (ďalej len „novela“) ktorým sa dopĺňa zákon č. **447/2008 Z. z.** o peňažných príspevkoch na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o peňažných príspevkoch“).

→ Ciel' novely

Ciel'om novely je podľa dôvodovej správy odstránenie nespravodlivosti v oblasti poskytovania peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia v prípade, ak fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vlastní okrem majetku, ktorý sa na účely zákona o peňažných príspevkoch nepovažuje za majetok (napr. nehnuteľnosť, v ktorej býva), aj ďalší majetok, s ktorým nemôže samostatne nakladať. Ide napríklad o situáciu, kedy takáto osoba vlastní nehnuteľný majetok ako súčasť nerozdeleného bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze manželov, súd však ešte o návrhu nerozhodol. Fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím je v takomto prípade v bezvýhodiskovej situácii, kedy nemá nárok od štátu na pomoc (peňažný príspevok), hoci sama svoje majetkové postavenie nevie ovplyvniť (napr. kvôli nesúhlasu bezpodielového spoluvlastníka alebo prietahom v konaní na súde), alebo ak je majetok predmetom záložného práva. V týchto prípadoch je podľa predkladateľov novely namieste, aby štát pri poskytovaní peňažných príspevkov na kompenzáciu ťažkého zdravotného postihnutia túto situáciu zohľadnil. Dôvodová správa ďalej argumentuje tým, že v Programovom vyhlásení vlády Slovenskej republiky na roky 2020-2024 sa na viacerých miestach uvádza, že vláda

Slovenskej republiky prijme rôzne opatrenia na ochranu, podporu a rozvoj práv ľudí so zdravotným postihnutím.

→ Ustanovenie § 18 ods. 18 zákona o peňažných príspevkoch

Prvou zmenou, ktorú novela do zákona o peňažných príspevkoch priniesla je úprava ustanovenia **§ 18 ods. 18** zákona o peňažných príspevkoch, ktoré po novom znie: „Fyzická osoba, ktorá žiada o peňažný príspevok na kompenzáciu okrem fyzickej osoby, ktorá žiada o peňažný príspevok na opatrovanie, a fyzická osoba, na ktorej opatrovanie sa príspevok žiada, vyhlasuje na osobitnom tlačíve uvedenom v prílohe č. 15 zákona o peňažných príspevkoch, či hodnota majetku, ktorý vlastní, je vyššia ako 39 833 eur; vyhlásenie nesmie byť staršie ako tri mesiace. **Prílohou vyhlásenia sú doklady, ktoré preukazujú skutočnosť podľa ustanovenia § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch.** Podpis fyzickej osoby a fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím na vyhlásení overí príslušný orgán bez poplatku“ (ustanovenie **§ 18 ods. 18** zákona o peňažných príspevkoch). Zmena citovaného ustanovenia **§ 18 ods. 18** zákona o peňažných príspevkoch spočíva v doplnení **zvýraznenej** vety, odkazujúcej na ustanovenie **§ 18 ods. 19 písm. g)** zákona o peňažných príspevkoch.

→ Ustanovenie § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch

Druhou zmenou, ktorú novela do zákona o peňažných príspevkoch priniesla, je práve doplnenie ustanovenia **§ 18 ods. 19** zákona o peňažných príspevkoch o nové písmeno **g)**.

„Za majetok fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím sa nepovažuje časť majetku **(1)** s ktorou fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže samostatne nakladať, ak vykonala všetky právne úkony smerujúce k odstráneniu prekážky samostatne s majetkom

nakladať, **(2)** ktorá je predmetom záložného práva, a to do výšky zodpovedajúcej aktuálnej výške nesplatennej sumy pohľadávky zabezpečenej záložným právom ku dňu podania žiadosti“ (ustanovenie **§ 18 ods. 19 písm. g)** zákona o peňažných príspevkoch).

Za majetok sa podľa ustanovenia **§ 18 ods. 17** zákona o peňažných príspevkoch považujú nehnuteľné veci a hnutelné veci vo vlastníctve fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím vrátane peňažných úspor okrem niektorých výnimiek uvedených v ustanovení **§ 18 ods. 19** zákona o peňažných príspevkoch a ak to ich povaha pripúšťa, aj práva a iné majetkové hodnoty. Napriek tomu, že zákon o peňažných príspevkoch zohľadňuje situáciu, keď má fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím len podiel na (nehnuteľnom) majetku, a to tak, že do hodnoty majetku sa započítava výlučne jej podiel, nezohľadňuje situácie, ak takáto osoba nemôže so svojim majetkom nakladať (napr. z dôvodu nerozdeleného bezpodielového spoluvlastníctva manželov po rozvoze), pričom nejde o majetok, v ktorom býva, a na tomto majetku zároveň viaznu preukázateľné ťarchy, akými sú napr. úver na bývanie, hypotekárny úver alebo pohľadávka zabezpečená (exekučným) záložným právom. Takúto situáciu možno vo vzťahu k fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím vnímať ako nespravodlivosť, pretože de iure sú síce vlastníkami majetku, ale de facto s ním nakladať samostatne z objektívnych dôvodov nemôžu a ak by aj mohli, nesplatenú sumu ťarchy viaznucej na takomto majetku by museli vyplatiť subjektu, v prospech ktorého je ťarcha zriadená. Je preto namieste, aby sa fyzickým osobám s ťažkým zdravotným postihnutím, ktoré sa nachádzajú v takejto bezvýhodiskovej situácii, nezohľadňoval takýto majetok, na základe čoho by im mohol byť (opätovne) vyplácaný peňažný príspevok na kompenzáciu ich ťažkého zdravotného postihnutia. Podmienkou nezohľadňovania časti majetku fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím je, že táto osoba vykonala všetky právne úkony smerujúce k odstráneniu prekážky samostatne s majetkom nakladať, t. j. že vyčerpala všetky právom priznané prostriedky vrátane podania na súd (ak tak neurobila protistrana v konaní). Pri časti majetku, ktorá je predmetom záložného práva, sa nebude zohľadňovať časť majetku do výšky zodpovedajúcej aktuálnej výške nesplatennej sumy pohľadávky zabezpečenej záložným právom. Bremeno dokazovania, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím nemôže samostatne

nakladať so svojim majetkom a že vykonala právne úkony smerujúce k odstráneniu prekážky (napr. návrh na rozdelenie bezpodielového spoluvlastníctva manželov podaný na súde alebo návrh dohody na mimosúdne urovanie odmietnutý druhou stranou, a to aj po podaní návrhu na súd ktoroukoľvek z oboch strán konania na súde), že časť majetku je predmetom záložného práva a aká je výška nesplatennej sumy pohľadávky zabezpečenej záložným právom je na fyzickej osobe s ťažkým zdravotným postihnutím. Prílohou žiadosti o peňažný príspevok na kompenzáciu je vyhlásenie o majetku, v ktorom fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím vyhlasuje, že hodnota jej majetku (po nezohľadnení majetku, ktorý sa na účely zákona o peňažných príspevkoch za majetok nepovažuje) presahuje, resp. nepresahuje hodnotu **39 833** eur. K tomuto vyhláseniu bude povinná priložiť doklady preukazujúce skutočnosti podľa nového ustanovenia **§ 18 ods. 18 písm. g)** zákona o peňažných príspevkoch a predložiť ich príslušnému orgánu (úrad práce, sociálnych vecí a rodiny). Rozhodujúci je stav ku dňu podania žiadosti, pričom je potrebné tiež uviesť, že fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím má zároveň podľa ustanovenia **§ 57 ods. 1 písm. b)** zákona o peňažných príspevkoch povinnosť na výzvu príslušného úradu preukázať výšku svojich príjmov a hodnotu majetku, ohlásiť zmeny v ich výške a zmeny v rodinných pomeroch a majetkových pomeroch, ktoré sú rozhodujúce na určenie výšky peňažného príspevku na kompenzáciu, v lehote určenej príslušným úradom.

Novinkou v zákone o peňažných príspevkoch sú aj nové **prechodné ustanovenia § 67k a § 67l** zákona o peňažných príspevkoch.

„Príslušný orgán na žiadosť fyzickej osoby s ťažkým zdravotným postihnutím rozhodne o odpustení pohľadávky, ktorá vznikla na základe právoplatného rozhodnutia o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť, ak **(A)** dôvodom rozhodnutia o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť bolo poskytnutie peňažného príspevku neprávom na základe **(1)** nepravdivých údajov o majetku, ak nepravdivosť údajov spočívala v nezapočítaní hodnoty majetku uvedeného v ustanovení **§ 18 ods. 19 písm. g)** zákona o peňažných príspevkoch v znení účinnom od **1. novembra 2021** do celkovej sumy majetku na účel podľa ustanovenia **§ 18 ods. 18** zákona

o peňažných príspevkoch, alebo (2) nesplnenia povinnosti podľa ustanovenia § 57 ods. 1 písm. d) zákona o peňažných príspevkoch, ak nesplnenie povinnosti spočívalo v nezapočítaní hodnoty majetku uvedeného v ustanovení § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch v znení účinnom od 1. novembra 2021 do celkovej sumy majetku na účel podľa ustanovenia § 18 ods. 18 zákona o peňažných príspevkoch a (B) fyzická osoba s ťažkým zdravotným postihnutím podá žiadosť do 31. decembra 2021“ (ustanovenie § 67k ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch).

„Prílohou žiadosti podľa ustanovenia § 67k ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch sú doklady, ktoré preukazujú skutočnosti podľa ustanovenia § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch v znení účinnom od 1. novembra 2021. Dňom právoplatnosti rozhodnutia o odpustení pohľadávky, pohľadávka podľa ustanovenia § 67k ods. 1 zaniká“ (ustanovenia § 67k ods. 2 a 3 zákona o peňažných príspevkoch).

„Na konanie o odpustení pohľadávky podľa ustanovenia § 67k ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch sa vzťahuje ustanovenie § 53 zákona o peňažných príspevkoch rovnako. Za príslušný orgán podľa ustanovenia § 67k ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch sa považuje orgán, ktorý rozhodol o povinnosti vrátiť peňažný príspevok na kompenzáciu alebo jeho časť v prvom stupni. Na

fyzickú osobu s ťažkým zdravotným postihnutím, ktorej bola odpustená pohľadávka podľa ustanovenia § 67k ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch, sa ustanovenia § 46 ods. 2 a 3 zákona o peňažných príspevkoch nevzťahujú“ (ustanovenia § 67k ods. 4, 5 a 6 zákona o peňažných príspevkoch).

„V konaní o odňatí a zastavení výplaty opakovaného peňažného príspevku a o povinnosti vrátiť jednorazový alebo opakovaný peňažný príspevok podľa ustanovenia § 46 ods. 1 zákona o peňažných príspevkoch sa použije ustanovenie § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch v znení účinnom od 1. novembra 2021“ (ustanovenie § 67l zákona o peňažných príspevkoch).

Poslednou zmenou, ktorú novela do zákona o peňažných príspevkoch priniesla je doplnenie prílohy č. 15 zákona o peňažných príspevkoch o nové písmeno g), ktoré je obsahovo identické s novelou doplneným a vyššie spomenutým ustanovením § 18 ods. 19 písm. g) zákona o peňažných príspevkoch.

→ Účinnosť novely

Novela nadobudla účinnosť dňa 01. novembra 2021.

NOVELA ZÁKONA O ŽIVOTNOM PROSTREDÍ

Zmien sa v poslednom období dočkala aj oblasť ochrany životného prostredia, konkrétne naplnenie snáh o elimináciu negatívnych vplyvov, prameňov zo spracovania rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky.

Dňa **06. októbra 2021** Národná rada Slovenskej republiky prijala zákon č. **388/2021 Z. z.** (ďalej len „novela“) ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. **17/1992 Zb.** o životnom prostredí v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o životnom prostredí“) a ktorým sa dopĺňa zákon č. **87/2018 Z. z.** o radiačnej ochrane a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskoršieho predpisu (ďalej len „zákon o radiačnej ochrane“).

→ Cieľ novely

Cieľom novely je prispieť k zníženiu zaťaženia životného prostredia, zníženiu rizika závažného poškodenia životného prostredia a ochrany zdravia obyvateľstva prostredníctvom eliminovania negatívnych vplyvov vyplývajúcich zo spracovania rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky. Explicitné zakotvenie zákazu dovozu rádioaktívneho odpadu s pôvodom mimo územia Slovenskej republiky je významným príspevkom k udržateľnej a dlhodobej ochrane životného prostredia a zdravia obyvateľstva na území Slovenskej republiky. Predmetné posilnenie ochrany životného prostredia v zákone o životnom prostredí upravuje právo na ochranu životného prostredia a kultúrneho dedičstva. Zároveň je novela podľa dôvodovej správy konkrétnym vyjadrením snahy vnímať ochranu životného prostredia ako dlhodobú prioritu, ktorá berie ohľad na práva budúcich generácií. Je tiež potrebné dodržať cieľ znižovania environmentálnych záťaží a ochrany zdravia obyvateľstva a zamestnancov. Riešenie, ponúkané novelou, rešpektuje rolu jadrovej energie v energetickom mixe Slovenskej republiky a nutnosť vysporiadať sa s tým spojenými negatívnymi externalitami spôsobom šetrným k životnému prostrediu. Zákaz, ktorý novela do zákona o životnom prostredí prináša, sa týka explicitne dovozu rádioaktívneho odpadu, ktorý nemá pôvod na území Slovenskej republiky. Podrobnú právnu úpravu činností a procesov súvisiacich s

rádioaktívnym odpadom obsahujú príslušné právne predpisy. Novelou zavedenú zmenu je z uvedených dôvodov potrebné primeraným spôsobom reflektovať v ustanoveniach relevantných zákonov, medzi ktoré patrí zákon o radiačnej ochrane či zákon o životnom prostredí.

→ Ustanovenie § 14 zákona o životnom prostredí

Ako z už vyššie uvedeného vyplýva, základnou zmenou, ktorú novela prináša, je zakotvenie zákazu dovozu rádioaktívneho odpadu vyprodukovaného mimo Slovenskej republiky. Konkrétnym vyjadrením predmetnej zmeny je zakotvenie nového ustanovenia **§ 14** zákona o životnom prostredí („Je zakázané dovážať na účely spaľovania rádioaktívny odpad, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky“). Primárnym cieľom uvedeného ustanovenia **§ 14** zákona o životnom prostredí je ochrana obyvateľstva a životného prostredia pred zvýšením radiačnej záťaže z dôvodu spaľovania rádioaktívneho odpadu, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky. Novelou zavedená právna úprava sa tiež snaží reflektovať na bod 5 preambuly smernice Rady **2013/59/Euratom**, ktorou sa stanovujú základné bezpečnostné normy ochrany pred nebezpečenstvami vznikajúcimi v dôsledku ionizujúceho žiarenia, a ktorou sa zrušujú smernice **89/618/Euratom**, **90/641/Euratom**, **96/29/Euratom**, **97/43/Euratom** a **2003/122/Euratom**.

→ Ustanovenie § 34a zákona o životnom prostredí

Druhou zmenou, ktorú novela do zákona o životnom prostredí priniesla je doplnenie nového ustanovenia **§ 34a** zákona o životnom prostredí („**Prechodné ustanovenie k úpravám účinným od 01. januára 2022**“).

„Ustanovenie **§ 14** zákona o životnom prostredí sa nevzťahuje na držiteľa povolenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu, pri plnení povinností podľa zmlúv uzatvorených pred **1. októbrom 2021**.“

Ustanovenie § 14 zákona o životnom prostredí sa nevzťahuje na držiteľa povolenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu pri plnení povinností podľa dodatkov k zmlúvam uzatvoreným pred dňom účinnosti novely, ak je predmetom dodatku k zmluve výhradne rozsah doby plnenia zmlúv uzatvorených pred dňom účinnosti novely. Držiteľom povolení na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu sa odo dňa účinnosti novely zakazuje uzatvorenie nových zmlúv, ktoré by viedli k porušeniu zákazu podľa ustanovenia § 14 zákona o životnom prostredí. Držiteľom povolení na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu sa odo dňa účinnosti novely zakazuje uzatvorenie alebo plnenie dodatkov k zmlúvam uzatvoreným pred dňom účinnosti novely, ktorých predmetom je zvýšenie objemu rádioaktívneho odpadu alebo zvýšenie aktivity rádioaktívneho odpadu alebo zmena druhu rádioaktívneho odpadu“ (ustanovenie § 34a zákona o životnom prostredí).

→ Zákon o radiačnej ochrane

Okrem zákona o životnom prostredí sa novelou mení a dopĺňa aj **zákon o radiačnej ochrane**.

Prvou zmenou v zákone o radiačnej ochrane je doplnenie nového ustanovenia § 34 ods. 7 zákona o radiačnej ochrane („Je zakázané dovážať na účely spaľovania rádioaktívny odpad, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky“). Z uvedeného je zrejmé, že predmetné doplnenie ustanovenia § 34 ods. 7 zákona o radiačnej ochrane nadväzuje na doplnenie ustanovenia § 14 zákona o životnom prostredí.

Druhou zmenou, ktorú novela do zákona o radiačnej ochrane priniesla, je doplnenie nového ustanovenia § 163a zákona o radiačnej ochrane

(„**Prechodné ustanovenia k úpravám účinným od 01. januára 2022**“).

„Zákaz podľa ustanovenia § 34 ods. 7 zákona o radiačnej ochrane sa nevzťahuje na dovoz rádioaktívnych odpadov na účely ich spracovania alebo úpravy podľa osobitného predpisu, držiteľom povolenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu pri plnení zmlúv uzatvorených pred **1. októbrom 2021** alebo pri plnení povinností podľa dodatkov k zmlúvam uzatvoreným pred dňom účinnosti novely, ak je predmetom dodatku k zmluve výhradne rozsah doby plnenia zmlúv uzatvorených pred dňom účinnosti novely“ (ustanovenie § 163a ods. 1 zákona o radiačnej ochrane).

„Právnická osoba, ktorá doviezla rádioaktívny odpad na základe zmlúv, uzatvorených pred **1. októbrom 2021**, ktorý nebol vyprodukovaný na území Slovenskej republiky a bol na územie Slovenskej republiky dovezený po **31. decembri 2021** na účely jeho spracovania alebo úpravy podľa osobitného predpisu a je držiteľom povolenia na nakladanie s rádioaktívnymi odpadmi podľa osobitného predpisu, je povinná bez zbytočného odkladu po ukončení spracovania alebo úpravy zabezpečiť prepravu finálneho produktu do krajiny pôvodu rádioaktívneho odpadu“ (ustanovenie § 163a ods. 2 zákona o radiačnej ochrane).

→ Účinnosť novely

Novela nadobudne účinnosť dňa **01. januára 2022**.

Informácie uvedené v bulletine ULC Čarnogurský PRO BONO nie sú poskytovaním právnych rád. Nemožno z neho odvodzovať žiadne práva ani povinnosti. Materiál obsiahnutý v tomto dokumente je informatívnej povahy a aplikácia vyššie uvedených informácií bude vždy špecifická v závislosti od konkrétnych okolností prípadu. Z uvedených dôvodov pri konkrétnych právnych riešeniach preto vždy odporúčame konzultácie. I keď bulletin nepreberá zodpovednosť za prípadné chyby či nepresnosti, ani za akékoľvek škody vzniknuté z aktivít konaných na základe informácií uvedených v tomto dokumente.

Obsah bulletinu ULC Čarnogurský PRO BONO nie je možné využívať pre účely zisku, ponúkať svojim klientom ako svoj vlastný alebo publikovať bez predchádzajúceho písomného súhlasu spoločnosti ULC Čarnogurský s.r.o. V prípade záujmu o ďalšie informácie alebo o poskytnutie individuálneho poradenstva či konzultácií nás neváhajte kontaktovať.

V prípade, že naďalej nechcete byť adresátom tejto služby, kontaktujte nás na e-mailovej adrese probono@ulclegal.com. Ďakujeme.

V prípade akýchkoľvek otázok kontaktujte, prosím, autora článkov JUDr. Martina Točka prostredníctvom emailovej adresy kerteszova@ulclegal.com.

© ULC Čarnogurský, 2021